

Vägledande samspel ICDP i Kils kommun

Hej!

Jag heter Helena Hvit och arbetar i Kils kommun. Jag arbetar med förebyggande socialtjänst med fokus på föräldraskapsstöd och som utbildare i Vägledande samspel ICDP. Jag utbildar personal inom bland annat förskola, skola och socialtjänst i basutbildningen, nivå 1 och vägledarutbildningen, nivå 2. Jag ordnar även nätverksträffar för kommunens vägledare, ibland i samverkan med Forshaga, samt gör regelbundna utskick till vägledarna med information och tips.

Att utbilda i och arbeta med Vägledande samspel är väldigt roligt och givande och när jag nu sitter och sammanfattar hur vi arbetar omkring detta i Kil känner jag en energi och en inspiration över allt arbete som görs för att främja utveckling och hälsa!

HUR KOM DET SIG ATT VI VALDE ATT UTBILDA OSS INOM VÄGLEDANDE SAMSPEL ICDP?

2004 När kommunens familjecentral startade 2004 togs ett beslut att VS/ ICDP skulle finnas som gemensam värdegrund på Familjecentralen och användas som program för föräldraskapsstöd.

Det grundade sig i en upplevelse av att styrkan med ICDP är att det inte handlar om en specifik metod som endast kan tillämpas i några specifika aktiviteter eller situationer, utan handlar om ett förhållningssätt som sätter relationer i fokus. Då blir möjligheterna att tillämpa programmet övergripande. ICDPs relationella fokus bidrar även med positiv utveckling i hur personal bemöter varandra i arbetslaget. Därför togs då beslutet att utbilda Familjecentralens personal samt viss personal inom IFO i basutbildningen nivå 1.

2007 gick jag samt ett par kolleger vidareutbildningen till vägledare och startade vägledningsgrupper för föräldrar med barn i åldern 0-6 år. Detta var då ett samarbete mellan familjecentralen och öppenvårdsgruppen på Individ och familjeomsorgen.

2015 startade jag min utbildning till utbildare/ handledare och har sedan dess haft utbildning i nivå 1 och 2 med personal inom olika professioner i kommunen. Utbildningen i nivå 2 håller jag i samverkan med Veronica Kindbom som är utbildare i Forshaga kommun.

2022 Idag har ca 300 deltagare som arbetar inom förskola, familjecentral, elevhälsa, IFO, AME, integration samt förskolans kostenheter utbildat sig i basutbildningen, nivå 1. 30 deltagare inom förskola, familjecentral, IFO och elevhälsa har gått utbildning till Vägledare, nivå 2.

HUR ARBETAR VI MED ICDP?

Förebyggargruppen, Individ- och familjeomsorgen

Förebyggargruppen är en arbetsgrupp som tillhör individ- och familjeomsorgen och som arbetar med förebyggande socialt och psykosocialt arbete på samhälls-, grupp- och individnivå inom olika verksamheter. Gruppen består av tre kuratorer och en föräldrarådgivare där samtliga har vägledarutbildning och en är utbildare för kommunen. Utifrån VS/ ICDP erbjuder arbetsgruppen:

Föräldradiologen 0-17 år

Föräldradiologen erbjuder råd och stöd i föräldraskapet och vänder sig till vårdnadshavare med barn i åldern 0 – 17 år. Föräldradiologen är en förebyggande verksamhet och kontakten baseras på en frivillighet från vårdnadshavarens sida. Föräldrarådgivaren har ett

familjecentrerat och lösningsfokuserat förhållningssätt som bland annat bygger på Vägledande samspel/ ICDP och syftar till att stärka relationen mellan förälder och barn.

0-6 år

Familjecentralen har Vägledande samspel/ ICDP som gemensam värdegrund i arbetslaget. Kuratorerna samt en barnhälsovårdssköterska är utbildade vägledare. Familjecentralen erbjuder varje vår föräldragrupper för ålder 0-6 år utifrån VS/ ICDP samt under hösten en tematräff omkring VS/ ICDP med information och möjlighet till diskussion.

7-10 år

På våren erbjuds föräldraträffar utifrån Vägledande samspel/ ICDP för föräldrar med barn i åldern 7-10 år.

11-17 år

På hösten erbjuds föräldraträffar utifrån Vägledande samspel/ ICDP för föräldrar med barn i åldern 11-17 år

Vägledarna Annika Englund och Maria Ijmer Snell beskriver sina upplevelser av arbetet med ICDP och vägledningsgrupper:

Vi tycker arbetet med ICDP bidrar till många fina samtal kollegor emellan men även i samtal med föräldrar såväl enskilt som när vi träffar dem i vägledningsgrupp. ICDP erbjuder så många olika vägar i sitt föräldraskap och säger inte att du behöver vara på det ena eller det andra sättet. Istället kan du hitta din egen föräldrastil men med fokus på relationen till ditt barn. Det är också så himla fint att se när människor gör egna resor med sig själva, med hjälp av ICDP!

Det som jag tycker är så bra med ICDP är att det har lärt mig ett förhållningssätt, ett ramverk, som ett par glasögon, som får mig att se ICDP och möjligheten till att arbeta enligt ICDP i alla möjliga situationer. Det kan vara i min egen vardag, när jag scrollar igenom videos på sociala media eller gör research för jobbet. Detta gör att man kan ha användning för ICDP vem som helst och vad man än jobbar med. Som vägledare är det väldigt givande när man till exempel får höra att ICDP gör så stor skillnad för föräldrarnas relation till sitt barn. Jag tror att något som bidrar till detta är att ICDP är lätt att begripa och även mycket tack vare den emotionella dialogen, den talar till hjärtat!

0-17 år Samverkan med SFI

Rollspel om föräldraskap vid besök på SFI

Förebyggargruppen samverkar med kommunens utbildning i SFI (svenska för invandrare) för nyanlända vuxna. Arbetsgruppen deltar regelbundet vid SFI:s samhällsintroduktion och ger information om föräldraskap i Sverige, barnkonventionen och omkring socialtjänsten. Då ges även information om vilket stöd som finns att få för barn och föräldrar i kommunen. I samband med detta erbjuds även ibland föräldragrupper som utgår från Vägledande samspel/ ICDP till föräldrar med olika språkgrupper. Då används tolk och i vissa fall kulturtolk.

Öppenvårdsgruppen Individ och familjeomsorgen

I öppenvårdsgruppen har hela arbetsgruppen utbildning i nivå 1 och en är även vägledare. Alla öppenvårdens insatser är biståndsbedömda. Vägledande samspel/ ICDP är en del av olika möjliga insatser och kan användas med föräldrar både i grupp och/eller individuellt för att stötta det dagliga samspelet med barnet. Arbetet med ICDP bygger då på de åtta teman som alla handlar om det positiva samspelet. Syftet är att omsorgsgivarna ska få mer kunskap om betydelsen av ett lyhört, stödjande och empatiskt förhållningssätt i sitt föräldraskap.

De teman vi utgår ifrån är bland annat:

- Att visa positiva känslor
- Att visa följsamhet
- Att få kontakt med varandra
- Uppmuntring, bekräftelse, erkännande
- Bekräfta barnets upplevelser
- Gränssättning

Arbetet med Vägledande samspel riktar sig till föräldrar/omsorgsgivare som är i behov av eller önskar vägledning i samspelet med barnet. ICDP är anpassat för barn i alla åldrar men vi utformar det olika beroende på om det rör sig om små barn eller tonåringar. Tidsåtgången varierar beroende på orsak till insats. ICDP passar både i förebyggande syfte och under pågående insats.

Lena-Marie Andersson som är vägledare i öppenvårdsgruppen beskriver arbetet omkring ICDP:

Jag tänker att ICDP är ett förhållningssätt som man kan utgå ifrån i alla typer av relationer. Vi jobbar mycket utifrån nätverket och därmed också andra betydande relationer och omsorgspersoner för barnet i deras liv. Det är en styrka att ha ICDPs förhållningssätt som grund i samtalen kring barnets behov och att kunna hjälpa föräldern/ omsorgsgivaren att möta barnet i att vara lyhörd, att kunna lyssna, att visa respekt och empati.

ICDP bidrar till att väcka nyfikenhet och vilja hos föräldrar till ett förändringsarbete som ofta leder till ett positivt samspel. Det positiva samspelet, som kan förändra barns och vuxnas beteende, kan ge en positiv bekräftelse och skapa en högre motivation i att

fortsätta att utveckla och stärka relationen.

Under min utbildning i ICDP upplevde jag att det var mycket gynnsamt och utvecklande att utbilda mig tillsammans med andra typer av professioner runt barn och unga.

Förskolan

All personal inom förskolan utbildas i basutbildningen i Vägledande samspel/ ICDP.

Förskolan använder ICDP för att ur ett relationellt synsätt skapa goda relationer mellan barn och vuxna, barn och barn och mellan och vuxna. En trygg vardag är en förutsättning för att barnen ska kunna delta i utbildningen på lika villkor. Tillsammans med barnen möts vi i läroplanens olika delar utifrån ett inlyssnande, respektfullt, vägledande och stöttande förhållningssätt.

Förskolan har som plan att ha en vägledare knuten till varje förskoleområde. Vägledarnas uppdrag är att hålla ICDP levande hos medarbetarna samt att kunna ha

vägledningsgrupper för personalgrupper där träffarna utgår från teman och innehåll som är aktuella för personalgruppen.

Inom förskolan ser vi att utbildningen i Vägledande samspel/ ICDP ger utveckling av lyhördhet och positivt bemötande hos personalen samt en gemensam värdegrund som ger samsyn i arbetet.

Skolan.

En del av skolans personal inom elevhälsa samt vissa resurslärare är utbildad i nivå 1.

Jag som utbildare har tillsammans med Annica Blom, som är specialpedagog i förskolan och Vägledare, haft informationsträffar till samtliga rektorer för förskola och skola i kommunen omkring Vägledande samspel/ ICDP.

Kostenheten

Några kockar inom förskola och skola är utbildade i nivå 1.

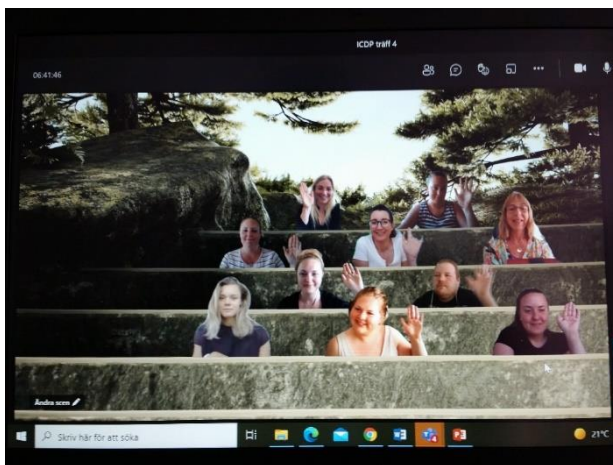
Arbetsmarknadsenheten

Viss personal som integrationsvägledare och arbetsmarknadssekreterare är utbildade i nivå 1.

Kultur och fritid

Viss personal inom ungdomsgård och bibliotek är utbildad i nivå 1.

IMPLEMENTERINGSARBETE FRAMÅT

Pandemin som var en svår tid för många bidrog ändå till att skapa nya möjligheter till att mötas och utbildas. Jag har haft ett antal digitala nivå 1 utbildningar.

Även om en digital utbildning inte kan ersätta att ses fysiskt när det gäller de mellanmänskliga mötena så fungerade den digitala utbildningen ändå över förväntan bra.

Det har bidragit till en önskan att som utbildare utveckla mig mer när det gäller digitala verktyg och presentationer under de fysiska träffarna.

En önskan och en ambition hos mig som utbildare är att kunna fortsätta implementeringen av Vägledande samspel/ ICDP i både nivå 1 och 2 till olika verksamheter i Kils kommun, som förskola, skola och IFO.

221006

Välkomna att höra av er!

Helena Hvit

Helena.hvit@kil.se Tel. 0554-19588.

HELENAS FAVORITÖVNINGAR

Vägledningsgrupper: Presentationsövningen Djurkort och Rollspel meningsskapande dialogen

Utbildningsgrupp: Nivå 1: Omdefinieringsövning Pippi Långstrump, Nivå 2: Kulturell, mentaliserande övning

Styrelsen tipsar: Är du nyfiken på hur dessa övningar går till? Gå in på ditt Communityabonnemang så finns de där!